

Sygn. akt IV U 1557/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: stażysta Monika Barwacz

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 31 lipca 2013 roku nr (...)

w sprawie J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 1557/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 13 maja 2014 r.

Decyzją z dnia 31 lipca 2013 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) oraz przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), z urzędu odmówił J. R. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W uzasadnieniu, powołując się na przepisy art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy wypadkowej i art. 12 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, organ rentowy podał, że Komisja Lekarska ZUS

w orzeczeniu z dnia 19 czerwca 2013 r. stwierdziła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. W dalszej kolejności wskazał, iż na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy wypadkowej w związku z art. 114 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej Zakład odmówił uznania zdarzenia

z dnia 2 listopada 2006 r. z udziałem ubezpieczonego za wypadek przy pracy, ponieważ-

w jego ocenie- protokół powypadkowy zawiera stwierdzenia bezpodstawne. Jak podał organ rentowy, z pozyskanej dokumentacji medycznej wynika, że 31 października 2006 r., czyli na dwa dni przed wypadkiem ubezpieczony

otrzymał skierowanie do poradni ortopedycznej, co pozostaje w sprzeczności z jego wyjaśnieniami złożonymi w trakcie kontroli w dniu

8 kwietnia 2013 r., że bezpośrednio przed zdarzeniem nie pozostawał w jakimkolwiek leczeniu i nie uskarżał się na jakiegokolwiek schorzenia. Ponadto, w ocenie ZUS, gwałtowny ruch ręką w powietrzu nie może doprowadzić do urwania nieuszkodzonych wcześniej rotatorów, co prowadzi do wniosku, że ubezpieczony nie doznał urazu w wyniku okoliczności opisanych w protokole wypadku, a zatem zdarzenie z dnia 2 listopada 2006 r. nie spełnia ustawowej definicji wypadku przy pracy.

Odwołanie od tej decyzji wniósł J. R., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W uzasadnieniu, kwestionując zasadność poczynionych przez ZUS ustaleń, odwołujący podniósł, że zdarzenie z dnia 2 listopada 2006 r. było nagłe, wywołane zostało przyczyną zewnętrzną, wystąpiło w pracy i spowodowało u niego uraz, co pozwala na zakwalifikowanie go jako wypadku przy pracy. Jak podał, organ rentowy stwierdził u niego 25% uszczerbek na zdrowiu i wypłacił jednorazowe odszkodowanie, a następnie przyznał prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Odwołujący podkreślił, że stan jego zdrowia wskutek doznanego wypadku przy pracy znacznie się pogorszył, a zatem prawo do renty nadal winno mu przysługiwać.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji podniósł, że za pomocą nowych dowodów i okoliczności ujawnionych po wydaniu decyzji przyznającej prawo do renty

z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, podważono wiarygodność zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności ustaleń zawartych

w protokole powypadkowym. Jak wskazał organ rentowy, ustalenia te pozwalają stwierdzić, że protokół powypadkowy zawiera stwierdzenia bezpodstawne (art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy wypadkowej), co uzasadnia odmowę prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że J. R., urodzony (...), ma wykształcenie zasadnicze zawodowe o specjalności hydraulik, a pracował jako monter aparatów i układów hydraulicznych, kierownik Punktu Usługowego (...)i monter sieci gazowych.

(okoliczności bezsporne)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Decyzją z dnia 29 września 2008 r. ZUS Oddział w T. przyznał odwołującemu J. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy z dnia 2 listopada 2006 r., począwszy od 2 września 2008 r., tj. od zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego, na stałe. Decyzja powyższa wydana została na podstawie orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 12 września 2008 r., w którym stwierdzono, że ubezpieczony jest osobą częściowo trwale niezdolną do pracy od lipca 2008 r. z ustaleniem, że niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy z dnia

2 listopada 2006 r. Wypłata świadczenia została zawieszona z uwagi na osiągnięcie przez ubezpieczonego przychodów przekraczających 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Do wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 sierpnia 2008 r. odwołujący dołączył wynik badania MR kręgosłupa L-S z dnia 16 listopada 2005 r., wynik badania RTG kręgosłupa szyjnego i L-S z dnia

31 października 2005 r., wynik badania kręgosłupa L-S z dnia 30 lipca 2008 r., wynik diagnostyki obrazowej Nr (...), historię choroby z poradni chirurgii urazowo- ortopedycznej, rozpoznanie z(...)z dnia 26 maja 2008 r., 16 czerwca 2008 r., 30 czerwca 2008 r. i 28 lipca 2008 r., skierowanie do poradni specjalistycznej z dnia 26 maja 2008 r., historię choroby z Centrum Medycznego (...)SP ZOZ w T. (...)zawierającą wpis z dnia 27 listopada 2006 r., wynik badania RM kręgosłupa L-S z dnia 28 listopada 2006 r., a na odwrocie skierowanie do poradni specjalistycznej (ortopedycznej) wydane przez (...) Sp. z o.o.(...)

w T. z dnia 31 października 2006 r., kartę wizyty u lekarza z dnia 9 czerwca 2007 r. oraz wynik badania USG z dnia 28 czerwca 2007 r.

dowód:

- orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 12.09.2008 r.- k. 13 cz. V akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 29.09.2008 r.- k. 26 cz. V akt ZUS,
- dokumentacja medyczna- k. 5, 7, 9, 11, 14, 15, 19, 21, 23, 25, 27, 31, 33, 36-37 cz. III akt ZUS,

Wcześniej, tj. 12 czerwca 2007 r., ZUS Oddział w T. wydał decyzję przyznającą ubezpieczonemu jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 25 maja 2007 r., ustalającego u wnioskodawcy 25% długotrwały uszczerbek na zdrowiu, będący następstwem wypadku przy pracy.

dowód:

- orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 25.05.2007 r.- k. 45 cz. IV akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 12.06.2007 r.- k. 49 cz. IV akt ZUS,

W związku z tym, iż orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 12 września 2008 r. budziło wątpliwości co do zgodności z zasadami orzekania o niezdolności do pracy, sprawa poddana została kontroli w trybie nadzoru Prezesa Zakładu nad wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy na podstawie art. 14 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 12 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy i przekazana do ponownego rozpatrzenia przez Komisją Lekarską ZUS na zasadzie art. 14 ust. 5 pkt 3 powołanej ustawy. W dniu 19 czerwca 2013 r. Komisja Lekarska ZUS, po przeprowadzeniu bezpośredniego badania ubezpieczonego i dokonaniu analizy przedstawionej przez niego dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji z przebiegu leczenia specjalistycznego, kart informacyjnych z leczenia szpitalnego, wyników badań dodatkowych oraz opinii lekarza konsultanta specjalisty z zakresu chirurgii urazowo- ortopedycznej, orzekła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Na tej podstawie, ZUS Oddział w T. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 31 lipca 2013 r., którą odmówił przyznania odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Jednocześnie, w uzasadnieniu tej decyzji, powołując się na przepisy art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w związku z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił uznania zdarzenia z dnia 2 listopada 2006 r. za wypadek przy pracy.

dowód:

- pismo Naczelnego Lekarza ZUS z dnia 29.05.2013 r.- k. 37 cz. V akt ZUS,
- orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19.06.2013 r.- k. 40 cz. V akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 31.07.2013 r.- k. 42 cz. V akt ZUS,

Wydanie zaskarżonej decyzji poprzedziło wystąpienie przez organ rentowy do Archiwum Państwowego w K. z prośbą o nadesłanie oryginału opisu badań rezonansu magnetycznego odwołującego z dnia 16 listopada 2005 r. i 28 listopada 2006 r. oraz do (...) Sp. z o.o. (...) w T. z prośbą o nadesłanie oryginału skierowania do poradni specjalistycznej z dnia 31 października 2006 r. i ewentualnej wcześniejszej dokumentacji medycznej J. R., celem wyjaśnienia, czy odwołujący był leczony ortopedycznie przed dniem 2 listopada 2006 r. W wyniku podjętych działań, organ rentowy otrzymał

wyniki badań MR kręgosłupa L-S z dnia 16 listopada 2005 r. i 28 listopada 2006 r., które odwołujący dołączył do wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy z dnia 28 sierpnia 2008 r. Organ rentowy przeprowadził również kontrolę doraźną pracodawcy, między innymi w zakresie ustaleń dotyczących okoliczności zdarzenia, jakiemu uległ ubezpieczony w dniu 2 listopada 2006 r. Działanie takie podyktowane zostało wątpliwościami ZUS dotyczącymi zarówno treści orzeczeń Lekarzy Orzeczników ZUS z dnia 25 maja 2007 r. i z dnia 12 września 2008 r., jak i okoliczności zdarzenia z dnia 2 listopada 2006 r.

dowód:

- pisma ZUS z dnia: 21.02.2013 r. i 08.04.2013 r.- k. 39, 42 cz. III akt ZUS,
- akta kontroli doraźnej- cz. II akt ZUS,
- wyniki badania MR kręgosłupa L-S z dnia 16.11.2005 r. i 28.11.2008 r.- k. 40-41 cz. III akt ZUS,

W protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy z dnia 2 listopada 2006 r., sporządzonego w dniu 12 marca 2007 r. (Nr (...)) wskazano, że odwołujący, zatrudniony w (...)S.A. w T. na stanowisku monter sieci gazowej, w dniu 2 listopada 2006 r., po przyjeździe na parking przed zakładem pracy o godz. 6:50

i zaparkowaniu samochodu, udał się pieszo chodnikiem do zakładu, gdzie miał obowiązek podpisania listy obecności. Idąc chodnikiem, poślizgnął się na śliskiej nawierzchni i ratując się przed upadkiem, gwałtownie wykonał ruch rękami, doznając silnego bólu w barku prawej ręki. Po doznanym urazie udał się do miejsca pracy, podpisując listę obecności. O doznanym urazie nie poinformował przełożonych, uważając, że zaistniałe zdarzenie nie będzie miało dalszych konsekwencji zdrowotnych. Poszkodowany pracował do dnia 14 listopada 2006 r.

W tym dniu, z powodu odczuwalnego bólu udał się do lekarza, który przeprowadził niezbędne badania i skierował go na prześwietlenie, które wykazało uszkodzenie barku. Poszkodowany przebywał na zwolnieniu lekarskim od 15 listopada 2006 r. W protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy z dnia stwierdzono, że zdarzenie z dnia 2 listopada 2006 r. jest wypadkiem przy pracy.

dowód:

- kserokopia protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy z dnia 12.03.2007 r.- k. 9-11 cz. II akt ZUS,

W toku niniejszego postępowania, w celu stwierdzenia, czy i w jakim stopniu odwołujący jest niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy, czy istniejąca poprzednio częściowa niezdolność do pracy w związku z wypadkiem ustala oraz czy nastąpiła poprawa jego stanu zdrowia i na czym polega, kiedy powstała niezdolność do pracy i czy niezdolność ta ma związek z wypadkiem z dnia 2 listopada 2006 r., czy przed dniem 2 listopada 2006 r. odwołujący pozostawał w leczeniu w związku ze schorzeniem barku prawego, czy w aktach sprawy znajduje się, a jeżeli tak, to jaka dokumentacja, potwierdzająca schorzenie barku prawego przed wskazaną wyżej datą oraz w związku z jakim schorzeniem (urazem) odwołujący otrzymał skierowanie do ortopedy w dniu 31 października 2006 r., Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: lek. med. J. S. specjalisty chirurga ortopedy- traumatologa, lek. med. J. S. (1) specjalisty neurologa i lek. med. E. Z. specjalisty chorób wewnętrznych.

W pisemnej opinii z dnia 18 lutego 2014 r. biegli chirurg ortopeda- traumatolog, neurolog i specjalista chorób wewnętrznych zdiagnozowali u odwołującego: stan po urazie barku prawego z uszkodzeniem pierścienia rotatorów oraz zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i L-S z dyskopatią,

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych uznali, że od daty badania przez Komisję Lekarską, tj. od 19 czerwca 2013 r., brak jest podstaw do stwierdzenia u odwołującego niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Jak podali, w opiniowanego nastąpiła poprawa stanu zdrowia, co należy łączyć ze skutecznym zabiegiem operacyjnym, o czym świadczy brak znaczących zaników mięśniowych

i znaczących ubytków ruchomości barku prawego.

Według dokumentacji medycznej, przed dniem 2 listopada 2006 r. wnioskodawca leczył się z powodu schorzeń barku prawego (leczony z powodu PHS lewego barku oraz wpis na stronie 46- PHS barku prawego bez ordynacji leków). Skierowanie do poradni ortopedycznej z dnia 30 października 2006 r. nie zawiera rozpoznania.

W uzasadnieniu opinii biegli podali, że po wypadku przy pracy w związku z urazem barku prawego opiniowany leczony był operacyjnie z powodu uszkodzenia stożka rotatorów (30 kwietnia 2009 r.). Aktualnie, występuje u niego ograniczenie ruchomości w barku prawym (odwodzenie do 90°) oraz nieznaczne ograniczenie zgięcia. Rotacja i przywodzenie są prawidłowe. W badaniu MR stwierdzono zmiany zwyrodnieniowe, przebudowę tłuszczową w obrębie mięśni, więzadeł i ścięgien barku prawego, ale stopień tych zmian przy wydolności ruchowej kończyny górnej prawej nie uzasadnia orzeczenia niezdolności do pracy. Rozpoznane w obrębie barku prawego zmniejszenie masy mięśniowej mięśnia naramiennego i podgrzebieniowego bez zaników mięśniowych na ramieniu i przedramieniu świadczą o wydolności ruchowej kończyny górnej prawej. W wyniku badania fizykalnego rozpoznano ograniczenie ruchomości kręgosłupa C z napięciem mięśni przykręgosłupowych oraz napięcie mięśni w kręgosłupie L-S. W badaniu neurologicznym nie stwierdzono patologicznych odruchów, ani objawów korzeniowych. Reasumując, biegli podali, że obecny stan upośledzenia funkcji ruchowej barku nie czyni opiniowanego osobą niezdolną do pracy. Zaznaczyli też, że odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

dowód:

- opinia sąдово- lekarska z dnia 18.02.2013 r.- k. 12-14,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz opinię biegłych lekarzy chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa i specjalisty chorób wewnętrznych.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd w całości podzielił też opinię chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa i specjalisty chorób wewnętrznych, uznając, że zawiera ona kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu organizmu odwołującego, a nadto uwzględnia wpływ rozpoznanych u niego schorzeń na zdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Sąd uznał, iż charakterystyka schorzeń została przez biegłych oceniona prawidłowo z punktu widzenia zasad logiki, przy wykorzystaniu wiedzy specjalistycznej popartej doświadczeniem osób sporządzających opinię. Dlatego też, Sąd podzielił wnioski biegłych sądowych odnośnie braku u odwołującego niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 19 czerwca 2013 r. Zauważyć przy tym trzeba, że opinia wydana została przez biegłych sądowych o specjalnościach adekwatnych do schorzeń zdiagnozowanych u wnioskodawcy. Ponadto, podkreślić należy, iż opiniujący w sprawie biegli swoje ustalenia i wnioski wywiedli po szczegółowej analizie całości dokumentacji medycznej oraz badaniu odwołującego.

Na rozprawie w dniu 13 maja 2014 r. odwołujący zakwestionował wydaną w sprawie opinię, podnosząc, że z uwagi na istniejące u niego schorzenia po urazie barku nadal jest osobą niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, wydana w sprawie opinia jest wyczerpująca. W sposób przejrzysty obrazuje stan zdrowia ubezpieczonego. Odpowiada też na wszystkie istotne pytania, w pełni realizując dyspozycję Sądu wyrażoną w sentencji postanowienia o powołaniu biegłych sądowych. Biegli ci na podstawie osobistego badania wnioskodawcy, które przeprowadzone zostało dokładnie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami oraz dogłębnej analizy dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach rentowych, dokonali prawidłowego rozpoznania i sformułowali ostateczne wnioski, które Sąd w pełni podziela. Biegli dokonali oceny stanu zdrowia ubezpieczonego z punktu widzenia kryteriów określonych dyspozycją art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS- wyraźnie wskazując, że od daty badania przez Komisję Lekarską, tj. od 19 czerwca 2013 r., brak jest podstaw do stwierdzenia u odwołującego niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

U opiniowanego stwierdza się bowiem poprawę stanu zdrowia, co należy łączyć ze skutecznym zabiegiem operacyjnym, o czym świadczy brak znaczących zaników mięśniowych i znaczących ubytków ruchomości barku prawego. Jak podali biegli, w badaniu MR stwierdzono co prawda zmiany zwyrodnieniowe, przebudowę tłuszczową w obrębie mięśni, więzadeł i ścięgien barku prawego, ale stopień tych zmian przy wydolności ruchowej kończyny górnej prawej nie uzasadnia orzeczenia niezdolności do pracy. Wskazali też, że opiniowany aktualnie pracuje w zawodzie, a stan naruszenia funkcji ruchowej barku nie upośledza sprawności jego organizmu w stopniu znacznym. Z uwagi na to, że odwołujący nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów do opinii, stwierdzając jedynie, że nie zgadza się z jej treścią, Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na logicznych, konkretnych i przekonujących wnioskach wynikających z opinii sądowno- lekarskiej, która w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy ma zasadnicze znaczenie.

W sprawie, której przedmiotem jest prawo do renty, warunkująca powstanie tego prawa i będąca elementem ustaleń faktycznych ocena niezdolności do pracy wymaga bowiem wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego (biegłych) posiadającego odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń wnioskodawcy (por. np. wyrok SN z dnia 14 grudnia 2012 r., III UK 19/12, Legalis nr 680092; wyrok SA w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2012 r., III AUa 847/12, Legalis nr 733941). Jeżeli więc sąd- jak w niniejszej sprawie- uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, to nie ma potrzeby żądania ponownienia lub uzupełnienia tego dowodu (por. wyrok SN z dnia 25 stycznia 2012 r., II UK 234/11, Legalis nr 478648).

Uwzględniając powyższe, na podstawie tej właśnie opinii, ocenionej pozytywnie, zgodnie z kryteriami zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłych, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków, Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 31 lipca 2013 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z uwagi na to, że w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji odmawiającej odwołującemu J. R. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy, organ rentowy z powołaniem się na przepis art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) odmówił uznania zdarzenia z dnia 2 listopada 2006 r. za wypadek przy pracy, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie

z powołanym przepisem, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji

w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Uzasadnieniem dla ponowienia postępowania zakończonę prawomocną decyzją organu rentowego, wyznaczającym jego cel, jest niezgodność zawartę w niej rozstrzygnięcia z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanę.

Dlatego też, jak podał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 lipca 2013 r., III UK 145/12 (LEX nr 1408199), każdy dopuszczalny środek dowodowy, stanowiący potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, mających wpływ na powstanie prawa, służy celowi omawianej instytucji. Zauważył przy tym, że zgodnie z powołanym przepisem „ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji” obok „przedłożenia nowych dowodów”, stanowi przesłankę ponownę ustalenia prawa do świadczeń emerytalno- rentowych lub ich wysokości. Stosowanie tej przesłanki wymaga ustalenia znaczenia zwrotu „okoliczności” na gruncie przepisu art. 114 ust. 1 ustawy. Analiza przepisów prawa ubezpieczeń społecznych prowadzi do wniosku, że użyty w nich zwrot „okoliczności” występuje w dwóch znaczeniach, w znaczeniu okoliczności faktycznych oraz okoliczności sprawy. Nie ulega wątpliwości, że „dowody służą ustaleniu istnienia okoliczności faktycznych (ustaleniu prawdziwości lub fałszywości twierdzeń o faktach). Jednakże użyty w przepisie art. 114 ust. 1 ustawy zwrot „okoliczności” może oznaczać zarówno okoliczności faktyczne, jak i okoliczności sprawy, ustalone następczo w kolejnym postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez organ rentowy w sprawie.

Jeżeli brak jest nowych dowodów lub nie ujawnią się nowe okoliczności, nie jest dopuszczalne wszczęcie postępowania na podstawie art. 114 ust. 1 powołanej wyżej ustawy.

Dlatego też na tle omawianę przepisu za w pełni aktualny uznać należy pogląd zawarty w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższę z dnia 5 czerwca 2003 r.,

III UZP 5/03 (OSNP 2003/18/442), stwierdzającej, że odmienna ocena dowodów dołączonych do wniosku o emeryturę lub rentę przeprowadzona przez organ rentowy po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej świadczenie, nie jest okolicznością uzasadniająca wszczęcie z urzędu postępowania o ponownę ustalenie prawa do świadczeń (por. też wyrok Sądu Najwyższę z dnia 30 stycznia 2008 r., I UK 195/07, OSNP 2009/7-8/105).

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie organ rentowy dokonał takiej właśnie odmiennej oceny dowodów, w szczególności tych dołączonych do wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku wypadkiem przy pracy, po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej odwołującemu to świadczenie i nie dysponował ani nowymi dowodami, ani też nie ujawnił nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji w rozumieniu art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Trzeba mieć bowiem na uwadze, że do wniosku o rentę z dnia 28 sierpnia 2008 r. ubezpieczony dołączył szereg dokumentów medycznych, w tym wyniki badań MR kręgosłupa L-S z dnia 16 listopada 2005 r. i 28 listopada 2006 r. czy skierowanie do poradni specjalistycznej (ortopedycznej) wydane przez (...) Sp. z o.o. (...) w T. z dnia 31 października 2006 r.

Nie jest więc tak, że dokumenty te, w szczególności skierowanie do poradni specjalistycznej ortopedycznej z dnia 31 października 2006 r., świadczące obecnie zdaniem organu rentowego o pozostawaniu przez ubezpieczonę w leczeniu ortopedycznym przed dniem 2 listopada 2006 r., ZUS uzyskał dopiero w 2013 r., przed datą wydania zaskarżonę decyzji.

W piśmie z dnia 21 lutę 2013 r. organ rentowy zwrócił się co prawda do Archiwum Państwowę w K. z prośbą o nadesłanie oryginału opisu badań rezonansu magnetycznę odwołującę z dnia 16 listopada 2005 r. i 28 listopada 2006 r., zaś w piśmie z dnia 8 kwietnię 2013 r. do (...). Sp. z o.o. (...)w T. z prośbą o nadesłanie oryginału skierowania do poradni specjalistycznej z dnia 31 października 2006 r., ale w wyniku podjętych działań uzyskał jedynie wyniki badań MR kręgosłupa L-S odwołującę z dnia 16 listopada 2005 r. i 28 listopada 2006 r., które zalegały już w aktach sprawy, gdyż ubezpieczony dołączył je do wniosku o rentę.

ZUS nie dysponował zatem nowymi dowodami i nie ujawniły się też w sprawie nowe okoliczności, które uzasadniałyby wszczęcie postępowania w trybie art. 114 ust. 1 ustawy.

W szczególności, dowodem takim czy okolicznością nie są wyjaśnienia ubezpieczonego złożone w trakcie kontroli w dniu 8 kwietnia 2013 r., że przed zdarzeniem nie pozostawał w jakimkolwiek leczeniu, na które powołuje się organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, gdyż takie stanowisko ubezpieczony zajmował od początku ubiegania się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Skoro więc w dniu 29 września 2008 r. ZUS dysponował dokumentami, które w jego ocenie poddają dzisiaj w wątpliwość, aby odwołujący doznał uszkodzenia barku w wyniku zdarzenia z dnia 2 listopada 2006 r. i w dacie tej istniał również protokół powypadkowy z dnia 12 marca 2007 r. wyraźnie stwierdzający, że zdarzenie z dnia 2 listopada 2006 r. jest wypadkiem przy pracy, doszukując się sprzeczności w tym materiale, ZUS dokonuje w istocie odmiennej oceny dowodów.

Jak podali biegli w wydanej w sprawie opinii, skierowanie do poradni ortopedycznej z dnia 30 października 2006 r., na które powołał się organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, nie zawiera rozpoznania. W ocenie Sądu, potwierdza to tylko dokonaną wyżej ocenę dopuszczalności ustalania w niniejszym postępowaniu, czy zdarzenie z dnia 2 listopada 2006 r. było, czy też nie było wypadkiem przy pracy z powołaniem się na sprzeczności pomiędzy treścią skierowania z dnia 31 października 2006 r., a wyjaśnieniami ubezpieczonego złożonymi w trakcie kontroli.

W opinii biegli stwierdzili ponadto, że przed dniem 2 listopada 2006 r. wnioskodawca leczył się z powodu schorzeń barku prawego. W ocenie Sądu, okoliczność ta jednak w żadnym razie nie wyklucza powstania u badanego w dniu 2 listopada 2006 r. takiego urazu, który pozwalałaby na uznanie zdarzenia z tego dnia za wypadek przy pracy.

Poza tym, wskazać trzeba, na co zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 12 marca 2013 r., III AUa 1250/12 (LEX nr 1298923), że nie ma interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. strona domagająca się ustalenia stosunku prawnego lub faktów prawotwórczych, od których zależy jej prawo do świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych.

W orzeczeniu z dnia 10 kwietnia 2013 r., III AUa 1449/12 (LEX nr 1311964) podał zaś, że wyrok ustalający istnienie lub nieistnienie stosunku prawnego lub prawa jest dopuszczalny w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyjątkowo i tylko wówczas, gdy przepis tak stanowi, np. w sprawach o ustalenie istnienia lub nieistnienia obowiązku ubezpieczenia, obowiązku opłacania składek, zwrotu nienależnego świadczenia. Natomiast regułą jest, że sąd ubezpieczeń społecznych w trybie rozpoznania odwołania od decyzji organu rentowego- jak w niniejszej sprawie- „przyznaje” konkretne świadczenie lub określa jego wysokość. Nie jest natomiast dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie wyroku ustalającego fakty prawotwórcze, od których zależy prawo do świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych czy spełnienie przez ubezpieczonego niektórych tylko warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia.

W tym miejscu podkreślić należy, że sprawa niniejsza dotyczy prawa odwołującego do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Rzeczą Sądu było więc przesądzenie prawa do świadczenia, tj. spełnienia przez odwołującego przesłanek warunkujących prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. W tej mierze Sąd miał na uwadze, że tylko łączne spełnienie wszystkich przesłanek umożliwia ubezpieczonemu nabycie prawa do świadczenia, a niespełnienie chociażby jednej z tych przesłanek wyklucza możliwość nabycia prawa do świadczenia.

W niniejszej sprawie, Sąd- wobec niespełnienia przez odwołującego przesłanki niezdolności do pracy- nie orzekł w zakresie pozostałej przesłanki, tj. czy zdarzenie z dnia 2 listopada 2006 r. z udziałem odwołującego było, czy też nie było wypadkiem przy pracy.

Istotą sporu w niniejszej sprawie było natomiast ustalenie prawa do świadczenia, a zatem wyjaśnienie, czy i w jakim stopniu odwołujący jest niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy, czy istniejąca poprzednio częściowa niezdolność do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy ustala oraz czy nastąpiła poprawa jego stanu zdrowia i na czym polega, kiedy powstała niezdolność do pracy i czy niezdolność ta ma związek z wypadkiem z dnia 2 listopada 2006 r. W związku z tym, Sąd zobowiązał biegłych sądowych specjalistów z zakresu chirurgii ortopedii- traumatologii, neurologii i chorób wewnętrznych do udzielenia odpowiedzi na te pytania.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

Równocześnie w myśl art. 3 ust. 1 powołanej ustawy, za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą: podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych, podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy nawet bez polecenia, w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, przy ustalaniu między innymi prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Jak stanowi art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

W myśl art. 57 ust. 1 tej ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit.b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit.a, pkt 10 lit.a, pkt 11-12, 13 lit.a, pkt 14 lit.a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit.a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W myśl ust. 2 powołanego artykułu, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast stosownie do ust. 3, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie w myśl art. 13 ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Jak wynika z wydanej w sprawie opinii biegłych chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa i specjalisty chorób wewnętrznych, pomimo rozpoznania u badanego stanu po urazie barku prawego z uszkodzeniem pierścienia rotatorów oraz zespołu bólowego kręgosłupa szyjnego i L-S z dyskopatią, brak jest podstaw do stwierdzenia u niego niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od daty badania przez Komisję Lekarską, tj. od 19 czerwca 2013 r.

W wydanej opinii biegli zauważyli, że u odwołującego stwierdza się poprawę stanu zdrowia, co należy łączyć ze skutecznym zabiegiem operacyjnym, o czym świadczy brak znaczących zaników mięśniowych i ubytków ruchomości barku prawego. Wskazali, że

u badanego występują co prawda zmiany zwyrodnieniowe, przebudowa tłuszczowa w obrębie mięśni, więzadeł i ścięgien barku prawego, ale stopień tych zmian przy wydolności ruchowej kończyny górnej prawej nie uzasadnia orzeczenia niezdolności do pracy. Ostatecznie uznali, że stan naruszenia funkcji ruchowej barku nie upośledza sprawności organizmu opiniowanego w stopniu znacznym.

Skoro więc, w wydanej opinii sądowo- lekarskiej biegli uznali, że odwołujący nie jest osobą niezdolną do pracy, a opinię tę, która w sprawie o rentę ma zasadnicze znaczenie, Sąd w pełni podziela, stwierdzić należało, że zaskarżona decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 31 lipca 2013 r. jest prawidłowa.

Skoro zatem zaskarżona przez odwołującego decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 31 lipca 2013 r. była zasadna, jego odwołanie od tej decyzji należało oddalić na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

SSO Natalia Lipińska